

Oikaisuvaatimus koulutus- ja nuorisajohtajan päätöksestä 9.4.2025 § 24

KAKOLK 20.05.2025 § 36

663/01.01.01.01.00/2025

Koulutus- ja nuorisajohtajan päätöksestä on jätetty 16.4.2025 oikaisuvaatimus, joka koskee Pyhäselän koulun ja Pyhäselän lukion oppilaanohjauksen lehtorin viran nro 52940 täyttöä. Oikaisuvaatimuksessa vaaditaan, että oppilaanohjauksen lehtorin virkaa koskeva viranhaltijapäätös 9.4.2025 kumotaan ja palautetaan asia uudelleen käsiteltäväksi, jotta avoimena olleeseen virkaan valitaan viranhakuilmoituksessa ilmoitetut hakukriteerit ja opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen (KelpoA 986/1998) viran kelpoisuusehdot parhaiten täyttävä hakija. Lisäksi vaaditaan, että oikaisuvaatimuksen tekijä valitaan ansioituneempana hakijana virkaan. Oikaisuvaatimus on liitteenä sähköisessä kokouksessa.

Ansiovertailu ja haastatteluun valintaprosessi

Pyhäselän koulun ja Pyhäselän lukion oppilaanohjauksen lehtorin virkaa hakeneet arvioitiin suhteessa julkisten virkojen yleisiin nimitysperusteisiin (taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto, kuvattu perustuslaissa) ja kelpoisuutta täsmentäviin säädöksiin (opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annettu asetus, KelpoA 986/1998) sekä suhteessa viran hakuilmoituksessa esitettyihin työnantajan painotuksiin ja kriteereihin. Valinta on tehty kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain § 12:n, Yhdenvertaisuuslain 8 § 1 momentin sekä Naisten ja miesten välisestä säädetyn lain 8 § 1 mom. 1 kohdan mukaisesti.

Perustuslain nimitysperusteissa taito tarkoittaa koulutuksen ja työkokemuksen avulla hankittuja tietoja ja taitoja, kyky viittaa henkilön tuloksellisen työskentelyn edellyttämiin henkilökohtaisiin ominaisuuksiin, kuten luontaiseen lahjakkuuteen, järjestelykykyyn, aloitteellisuuteen ja muihin vastaaviin tehtävien hoitamisen kannalta tarpeellisiin kykyihin ja koeteltu kansalaiskunto tarkoittaa yleisessä kansalaistoiminnassa saatuja viran hoidon kannalta merkityksellisiä ansioita sekä nuhteetonta käytöstä.

Pyhäselän koulun ja Pyhäselän lukion oppilaanohjauksen lehtorin virkaan valittavalta on edellytetty oppilaanohjaajan kelpoisuutta. Hakijalta on toivottu muodollisen pätevyyden lisäksi kokemusta lukion opinto-ohjauksesta, kokemusta yläkoulun oppilaanohjauksesta ja kokemusta monipuolisesta ohjauksen menetelmien käyttämisestä ohjaustyössä. Lisäksi on toivottu, että hakijan työote on ratkaisukeskeinen, ja on arvostettu hyviä yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja sekä joustavuutta kouluarjen tilanteissa.

Valintaprosessin perusta on hakijoista tehty ansiovertailu eli yhteenveto, jossa henkilötietojen lisäksi on esitetty hakijan tiedot kelpoisuuden täyttymisestä sekä koulutus ja työkokemus. Kukin hakuilmoituksessa esitetty työnantajan painotus ja kriteeri on arvioitu hakijan hakemuksessa esiin tuomien ansioiden ja ominaisuuksien perusteella. Arvioinnin teknisenä apuvälineenä on käytetty numeraalista pisteytystä, jonka avulla on arvioitu, miten hakijat täyttävät hakuilmoituksessa esitetyt kriteerit. Jokaisen painotuksen ja kriteerin pisteytysperusteet on määritelty etukäteen ennen hakemusten lukemista perustuen kunkin asian painoarvoon tehtävän näkökulmasta.

Arviointia tehtäessä hakijoiden henkilö ja sukupuoli sivuutettiin tietoisesti niin täydellisesti kuin mahdollista. Arviointi eli ominaisuuksien ja ansioiden pisteytys

suoritettiin mahdollisimman objektiivisesti pelkästään hakijan hakemusasiasiakirjoissa esittämän informaation pohjalta. Ansiovertailun lähtökohtana oli muodollinen kelpoisuus oppilaanohjaajan virkaan.

Hakuilmoituksessa esitettyjen ja hakemusasiasiakirjoista ilmenneiden osaamisten ja vahvuuksien pisteytys on tehty seuraavien kriteereiden mukaisesti:

- oppilaanohjaajan kelpoisuus,
- kokemus lukion opinto-ohjauksesta,
- kokemus yläkoulun oppilaanohjauksesta,
- kokemus monipuolisesta ohjauksen menetelmien käyttämisestä ohjaustyössä,
- ratkaisukeskeinen työote sekä
- hyvät yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot sekä joustavuus kouluarjen tilanteissa.

Edellä esitettyjen kriteereiden ja niiden pisteytyksen perusteella haastatteluun kutsuttiin viisi eniten pisteitä saanutta hakijaa.

Virkahaastattelu ja valintapäätöksen perustelut

Haastatteluryhmän jäsenet olivat Pyhäselän koulun, Pyhäselän lukion ja Hammaslahden koulun rehtori, Pyhäselän koulun apulaisjohtaja sekä Pyhäselän koulun erityisopettaja.

Jokaiselta haastateltavalta kysyttiin samat haastattelurungon mukaiset kysymykset. Näin varmistettiin se, että haastateltavia kohdeltiin tasavertaisesti ja että hakijoiden keskinäinen vertailu oli mahdollista. Osa haastattelukysymyksistä oli tarkoituksellisesti laajempia, jotta haastateltavat ovat voineet tuoda esille oman näkemyksensä ja omat painotuksensa ja vahvuutensa. Haastattelussa syvennettiin hakijan tehtävään tarvittavia taitoja sekä kykyä ja soveltuvuutta tehtävään. Haastattelussa arvioitiin myös hakijan yleisiä näkemyksiä ja asenteita tehtävään liittyen.

Haastattelun tarkoituksena oli kerätä tietoa hakijoiden henkilökohtaisista ominaisuuksista ja näkemyksistä (kyky), kuten näkemyksestä, mitkä ovat oppilaanohjaajan oleellisia tehtäviä yläkoulussa ja lukiossa, miten saavutettavuus ja monikanavaisuus näkyy hakijan omassa ohjausfilosofiassa ja tavassa tehdä oppilaanohjaajan työtä, millaisena hakija näkee oppilaanohjaajan roolin kouluyhteisössä, mitkä persoonallisuuspiirteet ovat hakijalle työssä vahvuuksia ja mitkä puolestaan heikkouksia, kuinka työkaverit kuvailisivat hakijaa ja hänen tapaansa toimia osana tiimiä ja työyhteisöä sekä millainen on hakijan mielestä hyvä työyhteisö ja mitä annettavaa hakijalla olisi sen kehittämiseen. Haastateltavien taito tuli pääosin esiin hakemuksen kautta ja haastattelussa tätä on lähinnä syvennetty ja tarkennettu. Haastattelun lopussa haastateltavilla oli mahdollisuus kertoa, miksi hän olisi sopivin henkilö toimimaan oppilaanohjaajana Pyhäselän koulussa ja Pyhäselän lukiossa, sekä täydentää antamiensa tietoja ja esittää haastatteliijoille tehtävään liittyviä kysymyksiä.

Viranhaltijapäätöksen 9.4.2025 § 24 mukaisesti haastattelun ja kokonaisarvioinnin perusteella lisa Pantsari arvioitiin parhaaksi hakijaksi Pyhäselän koulun ja Pyhäselän lukion oppilaanohjauksen lehtorin virkaan. Valitulla ja oikaisuvaatimuksen tekijällä on molemmilla vaadittava koulutus (opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annettu asetus, KelpoA 986/1998) tehtävään sekä työkokemusta tehtävän ansiokkaan suorittamisen kannalta.

Oikaisuvaatimuksen tekijä korostaa monipuolista ja valittuun verrattuna pidempää työkokemustaan eri kouluasteilla. Hän tuo esiin myös kokemuksensa

erityisopetuksessa, minkä vuoksi hänellä on erittäin vahvaa osaamista, kokemusta ja ammattitaitoa erilaisten opiskelijoiden ja oppilaiden tukemisesta ja ohjaamisesta sekä niiden toteuttamisesta. Kenelläkään ei ole ehdotonta oikeutta tulla valituksi kunnan virkaan pelkästään siksi, että hänellä on korkeampi tai laajempi koulutus tai pitempi työkokemus kuin muilla hakijoilla (mm. KHO:19.9.1997/2296). Myös valitulla on kokemusta erityisopetuksesta ja lisäksi myös erityisopettajan koulutus.

Oikaisuvaatimuksen tekijän mielestä myöskään hänen monipuolista menetelmäosaamistaan ei ole otettu huomioon, ja se on ollut yksi valinnan peruste. Hän on hakemuksessa ja haastattelussa tuonut esille monipuolisesti osaamistaan sekä myös monipuolisen työkokemuksen ja koulutuksen, joiden myötä hänellä on mielestään monipuolinen menetelmäosaaminen. Hänellä on myös kokemusta haettavana olevan kaltaisesta yhdistelmäviran hoitamisesta. Hän on tuonut sekä hakemuksessa että haastattelussa esiin käyttämänsä ohjausmenetelmät: yksilö-, ryhmä- ja pienryhmäohjaus. Hän korostaa, että hänen vahvuutensa on yksilöohjaus. Hän on kuitenkin varsin niukasti avannut tai konkretisoinut, mitä käytännön ohjausmenetelmiä ja miten hän on työssään käyttänyt (mainitsi kuva- ja sanakortit). Valittu toi hyvin laajasti esiin käyttämiään menetelmiä, kuten esim. ennakkotehtävät, voimakehän kortit, mielikuvitusharjoitteet, erilaiset piirtämis- ja sijoitteluharjoitteet, pienryhmätyyppinen opintojakson läpivienti, jne. Hän myös korosti erilaisten menetelmien käyttöä nimenomaan oppilaan tai opiskelijan tarpeen mukaisesti.

Menetelmäosaamiseen liittyy myös haastattelussa kysytty ohjauksen saavutettavuus ja monikanavaisuus (Hyvän ohjauksen kriteerit, OPH). Oikaisuvaatimuksen tekijä korosti yksilön huomioimista, kannustuksen ja motivoinnin merkitystä sekä ohjauksen ja tuntien hyvää valmistelua, monikanavaisuutta hän ei kommentoinut lainkaan. Valittu näki saavutettavuudessa tärkeäksi ydinkäsitteiden näkyvillä olon ja selkokieliisyyden, oppilaskohtaisen tarpeen (esim. apuvälineet), oppilaiden ja opiskelijoiden eri tyylit ja kanavat oppia (auditiivinen, visuaalinen, kokeellinen) sekä erilaiset vuorovaikutustilanteet, kuten esim. digiympäristöt, ohjaaminen verkossa, vierailut, jne., mikä vastasi laajemmin ja perusteellisemmin ohjauksen saavutettavuuteen ja myös ohjauksen monikanavaisuuteen.

Oikaisuvaatimuksen tekijä nostaa myös esiin ratkaisukeskeiset työmenetelmät, jotka ovat yhtenä valintakriteerinä hakuilmoituksessa. Hän opiskelee tällä hetkellä ratkaisukeskeiseksi lyhytterapeutiksi ja näkee olevansa tämän koulutuksen myötä ansioituneempi kuin valittu. Hän myös kertoo voivansa hyödyntää näitä tietoja ja taitoja työssään, kuten esim. kannustamisen, motivoimisen sekä hyvän huomaamisen ja oppilaiden/opiskelijoiden omien vahvuuksien ja voimavarojen löytämisen. Hän ei kuitenkaan ole tuonut hakemuksessaan tai haastattelussa esiin konkreettisia tapoja tai työmenetelmiä, joita hän on käyttänyt ohjaustyössään. Valittu on oman erityisopettajan koulutuksen ja työkokemuksen kautta toteuttanut ratkaisukeskeisyyttä ja ongelmanratkaisukykyä sekä tasa-arvoista ja oikeudenmukaista kohtelua oppilaan tai opiskelijan erilaisuudesta huolimatta. Valittu toi myös esiin hakemuksessaan konkreettisia toimintatapoja (oppilaskohtaiset menetelmät).

Oppilaanohjaajan rooli kouluyhteisössä toiminta osana tiimiä tai työyhteisöä sekä sen kehittäminen oli myös yksi peruste valitun valinnalle. Oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan oppilaanohjaajan rooli on välimaastossa koulun aikuisten ja nuoren välissä, hän on opiskelijan ääni opettajien suuntaan. Hänen mielestään oppilaanohjaaja tarjoaa muille ohjausalan asiantuntijuutta. Hän itse kertoo olevansa kehittymishaluinen, innovatiivinen ja avoin kaikelle uudelle sekä haluaa olla mukana kehittämässä työyhteisöä. Valitun näkemys oppilaanohjaajan roolista on monipuolisempi ja

aktiivisempi: oppilaanohjaaja on oppilaan kannustaja, välihenkilö ammatillisten opintojen, opettajien ja oppilaan välillä sekä koulua yhdistävä henkilö, joka näkyy koko koulun arjessa ja yhdistää aktiivisesti kaikkia koulun jäseniä. Oppilaanohjaaja toimii aktiivisesti myös koulun ulkopuolella eri sidosryhmien kanssa. Hän toi esiin oman vahvasti kehittävän, energisen työotteen sekä halun olla mukana koko koulun arjessa sekä ohjauksen, koulun ja sen toiminnan kehittämisessä.

Lopuksi

Virkavalinta perustui kelpoisuusehtojen täyttymisen arvioimisen lisäksi hakijoiden kokonaisarviointiin, johon olennaisena osana on kuulunut haastatteluihin perustunut kyseisen tehtävän kannalta vaadittavien henkilökohtaisten ominaisuuksien arviointi. Tämän mukaisesti, vaikka oikaisuvaatimuksen tekijä on työkokemukseltaan ansioituneempi, kokonaisarvioinnin perusteella valitun valinnassa Pyhäselän koulun ja Pyhäselän lukion oppilaanohjauksen lehtorin virkaan ei ole menetelty yleisten virkanimitysperusteiden vastaisesti. Näiden perusteiden rajoissa virkaan on voitu valita kelpoisuusehdot täyttävistä hakijoista se, jolla on parhaat edellytykset kyseisen viran ansiokkaaseen hoitamiseen. Päätöksentekijällä on näiden perusteiden määrittämissä rajoissa ollut oikeus päättää, millainen painoarvo erilaisille ansioille, kuten koulutukselle, työkokemukselle ja hakijoiden henkilökohtaisille ominaisuuksille, on annettu nimitysharkinnassa. (Itä-Suomen Hallinto-oikeus 13.7.2021 01753/20/2206. KHO ei antanut jatkovalituslupaa.)

Valmistelija: henkilöstösuunnittelija, koulutus- ja nuorisajohtaja

Sivistys- ja hyvinvointijohtajan päätösehdotus:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää

hylätä oikaisuvaatimuksen edellä esitetyin perustein.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Koulutus- ja nuorisajohtaja Aatu Mustonen poistui kokouksesta asian käsittelyn jälkeen.